

MODERN İRAN ANSİKLO- PEDİSİ

Modern İnan Ansiklopedisi

İRAN Başkan: Dr. Hakkı Uygur

Genel Yayın Yönetmeni: Dr. Turgay Şafak

Yayın Koordinatörü: Alper Tok

© İnan Araştırmaları Merkezi (İRAN). Bu eserin bütün hakları saklıdır. Bu eser İRAM'dan yazılı izin alınmadan elektronik veya mekanik yollarla çoğaltılamaz.

İRAN ARAŞTIRMALARI MERKEZİ

Oğuzlar Mah. 1397. Sok. No: 14, 06520

Balgat/Çankaya/Ankara

Tel: +90 (312) 284 55 02-03

Faks: +90 (312) 284 55 04

e-posta: info@iramcenter.org

www.iramcenter.org

İRAN ARAŞTIRMALARI MERKEZİ İSTANBUL

Üst Zeren Sok. No: 40, 34330

Levent/Beşiktaş/İstanbul

Tel: +90 (212) 264 35 81

Faks: +90 (212) 264 35 18

e-posta: iramistanbul@iramcenter.org

www.iramcenter.org

İÇİNDEKİLER

Ön Söz

Giriş

A

1. Abadan Rafinerisi
2. Abbas Mirza
3. ABD Büyükelçiliği Rehine Krizi
4. Ağa Muhammed Şah (1796-1797)
5. Ahal Anlaşması (1881)
6. Ahbariyye ve Ehl-i Hadis
7. Ahmed Şah (1909-1925)
8. Ahter Gazetesi (1876-1895)
9. Ahvaz Halk Kurtuluş Örgütü
10. AJAX Operasyonu (Musaddık Darbesi) /
Petrolün Millileştirilmesi (1951)
11. Al-i Aba
12. Ali Hamenei
13. Ali Şeriati
14. AMIA Saldırısı
15. Anayasa Referandumu (1 Nisan 1979)
16. Anayasayı Koruyucular Konseyi
17. Aslanduz Savaşı (1813)
18. Astan-ı Kuds-i Rezevi
19. Astana Süreci / Müzakereleri
20. Aşura / Erbain-i Hüseyini
21. Atebât
22. Ayetullah ve Diğer Medrese Unvanları
23. Azerbaycan Millî Hükûmeti (1945-1946)

B

1. Bab
2. Babilik / Bahailik
3. Bağlantısızlar Hareketi
4. Baki Mezarlığı
5. Baskı Grupları

6. Başkanlık Kararı Düzeyinde Yaptırımlar

7. Bazaar (Pazar Esnafı)

8. Bedâ

9. Behiştî

10. Benzin Protestosu (Kasım 2019)

11. Besic Gücü / İslam Devrimi Komiteleri

12. Beyaz Devrim (1962)

13. Birleşik Krallık ve SSCB'nin İran'ı İşgali

14. Büyük Kıtık (1917-1919)

C

1. Caferiyye / İsnâaşerriyye / İmamiyye

2. Celal Âl-i Ahmed

3. Cemkeran Camisi

4. Gengeli İsyanı (1914-1921)

5. Cezayir Anlaşması

6. CISADA [Hesapverebilirlik ve Yatırımların Önlenmesi Yasası]

7. Cuma İmamları

8. Cumhurbaşkanlığı

9. Cumhuri-yi İslami Gazetesi

10. Cundullah / Ceyşul Adl

D

1. D-8

2. Darulfünun (1852)

3. Daryuş Şayegan

4. Devrim İhracı

5. Devrim Muhafızları Ordusu

6. Devrim Rehberliği

7. Dhofar Müdahalesi

8. Din Adamları Özel Mahkemesi

9. Direniş Ekonomisi

10. Direniş Hattı/Ekseni

11. Dört Delil

12. Dürzilik

13. Düzenin Yararını Teşhis Konseyi

E

1. Ebul Hasan Beni Sadr
2. ECO
3. Ehlibeyt
4. Ehli Hak (Yaresan, Kakailer)
5. Ekber Haşimi Rafsancani
6. Ekonomik Yaptırımlar
7. EMEL Hareketi
8. Ensar-i Hizbullah
9. Ensarullah
10. Erzurum Antlaşması (1821-1823)

F

1. Fakih
2. Fedaiyan-ı İslam
3. Feramuşhane
4. Feth Ali Şah (1797-1834)
5. Fethali Ahundzade
6. Finckenstein Antlaşması (1807)

G

1. Gadir-i Hum
2. Gaybet
3. Gülüv
4. Gülistan Anlaşması (1818)

H

1. Hac Krizi
2. Haft-i Tir Bombalaması
3. Halkın Fedaileri
4. Halkın Mücahitleri Örgütü
5. Hasan Ruhani
6. Hasan Takizade
7. Haşdi Şabi
8. Hatemül Enbiya İmar Karargâhı (GHORB)
9. Hatemül Enbiya Karargâhı
10. Hıyabani İsyanı
11. Himmet Gazetesi

12. Homs (Humus)

13. Humeyni
14. Husiler
15. Hüseyin Ali Muntazeri
16. Hz. Masume

I

1. 1991 Irak Şii Ayaklanması
2. INSTEX

i

1. 1907 İngiliz-Rus Anlaşması
2. 1988 İdamları
3. İbrahim Yezdi
4. İçtihat
5. İhtilafı Adalar
6. İlmiye Havzası
7. İmam Ali (1. İmam)
8. İmam Ali (10. İmam)
9. İmam Ali (4. İmam)
10. İmam Cafer Sadık (6. İmam)
11. İmam Hasan (2. İmam)
12. İmam Hasan Askeri (11. İmam)
13. İmam Humeyni Yardım Vakfı
14. İmam Hüseyin (3. İmam)
15. İmam Muhammed Bakır (5. İmam)
16. İmam Muhammed Cevad (9. İmam)
17. İmam Muhammed Mehdi (12. İmam)
18. İmam Musa Kazım (7. İmam)
19. İmam Rıza (8. İmam)
20. İmamet
21. İmamzadeler
22. İngiliz-İran Petrol Şirketi (1909)
23. İnşa Cihadı Programı
24. İran Demokrat Partisi (1945)
25. İran İslam Devrimi (1979)
26. İran Komünist Partisi (1920)

27. İnan Kürdistanı Demokrat Partisi
28. İnan Nükleer Programı
29. İnan đrenci Hareketi
30. İnan Ulusal Güvenlik Yüksek Konseyi
31. İnan Ulusal Petrol Şirketi
32. İnan Yolcu Uçağının ABD Tarafından DüŐürülmesi
33. İnan-Kontra Skandalı (İrangate)
34. İnan-İrak Savaşı
35. İnan-i Nov Gazetesi (1909- 1910)
36. İnan-Libya Yaptırım Yasası
37. İnan-Osmanlı Savaşı (1821-1823)
38. İnan-Rusya Savaşı (1806-1808) / (1826-1828)
39. İslam Cumhuriyeti Partisi
40. İslam Devrimi Mustazafları Vakfı
41. İslami İnan Katılım Partisi
42. İslami Őra Meclisi
43. İsmail Aga Őikaki İsyanı
44. İsmailiyye
45. İsmet
46. İstisvabi Denetim

K

1. 1979 Kürt İsyanı
2. Kagez-i Ehbar Gazetesi (1837-1840)
3. Kanun Gazetesi
4. Kapsamlı Ortak Eylem Planı (KOEP)
5. Kasım Süleymani
6. Kazım Őeriatmedari
7. Kerbela 5 (Basra KuŐatması) Operasyonu
8. Konsolosluk Baskını
9. Kozak Tugayları
10. Kudüs Gücü
11. Küçük İstibdad Dönemi (1908-1909)
12. Kültür Devrimi Yüksek Konseyi
13. Kütüb-i Erbaa

L

1. Lübnan Hizbullahı

M

1. 1994 MeŐhed Türbe Bombalaması
2. Mahabad Cumhuriyeti
3. Mahmud Ahmedinejad
4. Maksimum Baskı Politikası
5. Marksist Kürt İŐçileri Devrimci rgt (KOMALA)
6. Mehdi Bazergan
7. Mehdi Kerrubi
8. Mehdilik ve Hccetiye
9. MeŐrutiyet (1905-1911)
10. Meykede Bađı Cemiyeti (1904)
11. Millî Cephe Hareketi (1949)
12. Mir Hüseyin Musevi
13. Mirza Agahan Kirmani
14. Mirza Küçük Han İsyanı (Gilan İsyanı)
15. Mirza Malkum Han
16. Muhammed Ali Recai
17. Muhammed Ali Şah (1907-1909)
18. Muhammed Bakır es-Sadr
19. Muhammed Cevad Bahoner
20. Muhammed es-Sadr
21. Muhammed Hatemi
22. Muhammed Musaddık
23. Muhammed Rıza Şah (1941-1979)
24. Muhammed Şah (1834-1848)
25. Muhsin Refikdust
26. Mukteda Sadr Hareketi
27. Musa es-Sadr
28. Mustafa emran
29. Muzafferiddin Şah
30. Mücadeleci Din Adamları Cemiyeti
31. Mücadeleci Din Adamları Topluluđu
32. Mdafin-i Harem
33. Mykonos Suikastı

N

1. Nasıreddin Şah
2. Nehcü'l-belâga
3. Nevruz
4. Nima Yuşic
5. Nimetullahi (Gonabadi)
6. Noje Darbe Girişimi
7. Nusayrilik

O

1. OPEC

Ö

1. Özgürlük Hareketi

P

1. Petrol Borsası (IRENEX)
2. Petrol İmtiyazı (D'Arcy Concession)
3. Petrol Stabilizasyon Fonu
4. PJAK

R

1. Rantiye Ekonomisi
2. Rec'at
3. Reform Hareketi
4. Restahiz (Diriliş) Partisi (1975)
5. Rıza Şah (1925-1941)

S

1. Sadabat Paktı
2. Sadık Hidayet
3. Sadık Kutupzade
4. Sahife-yi Saccadiye
5. Sakaleyn Hadisi
6. SAVAK
7. Seyyid Ziyaeddin Tabatabai
8. Siber Ordu
9. Siga (Geçici Nikah)
10. Sistani
11. St. Petersburg Anlaşması (1907)
12. Suriye İç Savaşı

Ş

1. Şahpur Bahtiyar
2. Şattularap Sorunu
3. Şebek Şiilik
4. Şehitler ve Gaziler Vakfı
5. Şeyh Hazal İsyanı
6. Şeyhilik
7. Şii Jeopolitiği
8. Şiilik

T

1. Tahran Konferansı
2. Takiye
3. Taklit Mercisi
4. Taşnaksutyun Partisi (1890)
5. Taziye
6. Tetik Mekanizması
7. Tevella ve Teberra
8. Toprak Reformu
9. Tudeh Partisi (1941)
10. Türbe Savaşçıları (Fatimiyyun, Zeynebiyyun)
11. Türkmençay Anlaşması (1828)
12. Tütün İmtiyazı / Tütün İsyanı / Tütün Tekeli

U

1. Ulusal Cephe
2. Uzay Ajansı
3. Uzmanlar Meclisi

V

1. Vekayi-yi İttifakiye Gazetesi (1851)
2. Velayet-i Fakih / Veli-yi Fakih

Y

1. Yapım ve Onarım Cihadı
2. Yeşil Hareketi

Z

1. Zeydiyye
2. Zincir Cinayetler